

nees sacerdos, ut cesset quassatio. Et Judam Iscariotem, qui tradidit illum: qui non delet peccatum suum per penitentiam: nec illud deletur per memoriam. Unde de eo dicitur: Et peccatum matris ejus non deletur. Fiant contra Dominum semper. Judas, confitens vel gloriosus interpretatur. Iscariotis autem, memoria mortis. Confessores sunt multi in Ecclesia superbi & gloriosi: quorum primus Simon Magus, & Arius, & ceteri haeretici: quorum memoria mortalis ideo in Ecclesia celebratur, ut devitentur. Haec sunt duodecim differentiae Apostolorum & praedicatorum: qui terni, quaterni circa tabernaculum Domini excubant: & sancta Domini verba humeris operum propriis portant: ut tabernaculum unum mansionibus multis ad terram reprobationis portent: quos unus exemplum ad timorem humiliat, ut angelos Luciferi illius casus conservat, ut non gloriatur sapiens in sapientia sua: sed qui gloriatur, in Domino gloriatur.

Et veniunt ad domum; & convenit iterum turba, ita ut non possent neque panem manducare: & cum audissent sui, exierunt tenere eum. Dicebant enim, quoniam in furorem versus est. Et scribae qui ab Hierosolymis descenderant, dicebant: quoniam Beelzebub habet: & quia in principe demoniorum ejecit demonia. Et convocatis eis, in parabolis dicebat illis, Quomodo potest satanas satanam ejicere: Et si regnum in se dividatur, non potest domus illa stare: & si satanas conjuraverit in semetipsum, dispersus est: & non poterit stare, sed finem habet. Nemo potest vasa fortis ingressus in domum diripere, nisi prius fortem alliger: & tunc domum ejus diripiet. Amen dico vobis, quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata & blasphemia, quibus blasphemaverunt. Hic proprie Marcus convenire Jesum cum discipulis suis ad domum narrat: Et iterum turbas ut non possent panem manducare, convenisse commemorat. Et discipulos putasse quod in furorem vertetur: quia scribae qui ab Hierosolymis venerant, dicebant: Beelzebub habet. Sicut exaltantur caeli a terra: sic exaltatae sunt viae Domini a viis nostris. Ad hoc namque venit quod audivit & patitur, qui nobis dicit: Beati eritis cum maledixerint vobis homines, & reliqua, usque, merces vestra in caelis. Domus ad quam veniunt, primitiva est Ecclesia. Turbae quae impediunt panem manducate, peccata & vitia sunt: quia qui manducat indigne, judicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini. Unde Dominus in furorem vertitur cum dicit: Nisi manducaveritis carnem filii hominis, & reliqua usque, non habebitis vitam in vobis.

Qui autem blasphemaverit in spiritum sanctum, non habet remissionem in aeternum, sed reus erit aeterni delicti: quoniam dicebant, spiritum immundum habet. Quia non meretur penitentiam agere, ut recipiatur, qui Christum intelligens principem demoniorum esse dicebat: quia nunquam solvitur a carcere, qui quadrantum verbi novissimum non solverit ante finem vitae. Quatuor namque partibus denarius vitae fundatur aeterna: ut quod corde credis, ore confitearis: & quod confiteris, opere impleas, & quod impleveris, docere non cesses. Qui enim fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno caelorum.

Et veniunt mater ejus & fratres: & foris stantes miserunt ad eum vocantes eum: & sedebat circa eum turba, & dicunt ei: Ecce mater tua & fratres tui foris quarunt te. Et respondens eis ait: Quae est mater mea & fratres mei? Et circumspiciens eos qui in circuitu ejus sedebant, ait: Ecce mater mea, & fratres mei. Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, & soror mea, & mater mea est. Ut sciamus nos esse fratres ejus & matrem, si voluntatem patris ejus impleverimus: ut cohaerentes simus ejus qui non in seclibus, sed in factis discernit.

Caput I V.

Et iterum cepit docere ad mare, & congregata est ad eum turba multa, ita ut in navim ascendens, sederet in mari: & omnis turba circa mare super terram erat, & docebat eos in parabolis multa: & dicebat illis in doctrina sua: Audite. Ecce exiit seminum ad seminandum. Et dum seminatur, aliud cecidit secum viam: & venerunt volucres caeli, & comedierunt illud. Aliud vero cecidit super petrosam, ubi non ha-

buit terram multam: & statim exortum est, quoniam non habebat altitudinem terrae: & quando exortus est sol, exarsit: & eo quod non habebat radicem, exaruit. Et aliud cecidit in spinas: & ascenderunt spinae, & suffocaverunt illud, & fructum non dedit. Et aliud cecidit in terram bonam, & dedit fructum ascendentem & crescentem: & asserbat unum tricesimum, & unum sexagesimum, & unum centesimum. Et dicebat: Qui habet aures audiendi, audiat. Et cum esset singularis, interrogaverunt eum hi (qui cum eo erant) duodecim, parabolam. Et dicebat eis: Vobis datum est nosse mysterium regni Dei: illis autem qui foris sunt, in parabolis omnia sunt: ut videntes videant, & non videant, & audientes audiant, & non intelligant: ne quando convertantur & dimittantur eis peccata. Et ait illis: Nescitis parabolam hanc, & quomodo omnes parabolae cognoscantur. Qui seminatur, verbum seminatur. Hi autem sunt qui circa viam, ubi seminatur verbum, & cum audierint, confestim venit satanas & auferit verbum quod seminatum est in cordibus eorum. Et hi sunt similiter qui super petrosam seminantur: qui cum audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud: & non habent radicem in se, sed temporales sunt: deinde orta tribulatione & persecutione propter verbum, & confestim scandalizantur. Et alii sunt qui in spinis seminantur. Hi sunt qui verbum audiunt: & arumna saeculi, & deceptio divitiarum, & circa reliqua concupiscentiae introeunt suffocant verbum: & sine fructu efficiunt. Et hi sunt qui super terram bonam seminati sunt: qui audiunt verbum, & suscipiunt: & fructificant unum tricesimum, unum sexagesimum, & unum centesimum. Ubi locus docendi indicet auditores amaro fuisse ac instabiles. Et ideo in Parabolis loquitur eis, ut requirerent quod non intelligerent: & per Apostolos, quos contemptos habebant dicerent mysterium regni quod ipsi non habebant. Mare, mundum istum debere suscipi, frequenti lectione jam notum est: quod & gustu amarum est, & virtutum fluctibus inquietum est. Sed ab ipso Domino eripi potuissent, qui amara mutat in dulcedinem, tristitia vertit in gaudium: & aegritudines detestabiles, in salutem. Parabola est natura discrepantium rerum sub aliqua similitudine facta comparatio: more providentiae suae, ut qui caelestia capere non poterant, per similitudines terrenas, audita percipere potuissent. magister Graeco vocabulo dicitur similitudo, quando illud quod intelligi volumus, per comparationes aliquas indicamus: sic enim ferreum quempiam dicimus, quando durum ac fortem desideramus intelligi: cum velocem, ventis aut avibus comparamus: Quod in trigesimo, & sexagesimo & centesimo fructu continetur: hoc est, lege, & prophetia, & Evangelio: quod in ore trium testium mysterium regni in monte ostensum, id est, Moyse, & Elia, & Jesu consistat.

Et dicebat illis, Nunquid venit lucerna ut sub modio ponatur, aut sub lecto: nome ut super candelabrum ponatur? Non est enim aliquid absconditum quod non manifestetur, nec factum est occultum quod non veniat in palam. Si quis habet aures audiendi, audiat. Et dicebat illis: Videte quid audiat. In qua mensura mens fueritis, remetietur vobis, & adjicietur vobis. Qui enim habet, dabitur illi: & qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo. Lucerna verbum est de tribus feminibus. Modius autem tegens, auditus est inobedientium. Candelabrum, Apostoli sunt: quos illuminavit verbum Domini absconditum & occultum. Parabola utriusque feminis est. In palam vero venit, dum a Domino tractatur. Et dicebat: In qua mensura mens fueritis, remetietur vobis. Etenim secundum mensuram fidei, unicuique dividitur intelligentia mysteriorum: & adjicietur, dum scientia etiam adjiciuntur virtutes. Qui enim habet dabitur ei: id est, qui habet fidem, habebit virtutem: Et qui habet opus verbi, habebit intelligentiam mysterii. Et qui non habet contra fidem, deficit virtute. Et qui non habet opus verbi, ejus intelligentia caret. Et qui non intelligit, jam auditum perdidit, ac si non audisset.

Et dicebat: Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciatur seminem in terram: & dormiat, & exurgat nocte & die, & semen germinet & increstat dum nescit ille. Ultra enim terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica. Et hanc parabolam praedictis consequentem proprie sumpsit Marcus. Scripturas novimus divinas, per similitudines terrenas plerumque caelestia sacramenta monstrare: sicut totum corpus constat Evangeliorum. Regnum Dei, Ecclesia est, quae regitur a Deo, & ipsa regit homines:

homines: & contrarias virtutes & vitia calcet: ut est Centurio habens sub se milites. Homo jactans semen, filius hominis est: semen, verbum vitae: terra, corda humana. Dormitatio hominis, mors est salvatoris. Exurgit semen nocte & die. Post somnum Christi numerus credentium per adversa & prospera magis magisque germinat in fide: & crevit in opere, dum nescit ille. Tropica est ista locutio: & in scripturis divinis creberrima consuetudine feminatur, id est, nescire nos fecit, quis fructum in finem afferat: dum dicit: qui perseveraverit usque in finem, ipse salvabitur. Ultra enim terra fructificat, dum voluntatem nostram Deus expectat, dicens: Si vis pervenire ad vitam, serva mandata. Primum herbam: id est, timorem. Initium enim sapientiae timor Domini. Deinde spicam: id est, penitentiam lachrymola. Deinde plenum fructum in spica, id est, charitatem. Plenitudo enim legis, charitas est.

Et cum ex se produxerit fructum, statim mittit falcem, quoniam adest messis. Et dicebat: Cui assimilabimus regnum Dei: aut cui parabola comparabimus illud? Sicut granum sinapis quod cum seminatum fuerit in terra, minus est omnibus seminibus quae sunt in terra: & cum seminatum fuerit, ascendit & fit majus omnibus herbis: & facit ramos magnos, ita ut possent sub umbra ejus aves caeli habitare. Et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant audire: sine parabola autem non loquebatur eis. Falsus, est mors vel iudicium, quod fecit omnia, quoniam adest messis: id est, consummatio saeculi: In qua iusti gaudent, qui in lachrymis seminaverunt. Quod semen iterum similitudo granum sinapis: quod minimum in timore est, magnum autem in charitate, quae est major omnibus herbis: quia Deus charitas est. Et, Omnis caro fenem. Et, Qui infirmus est, olera manducet: & fert ramos misericordiae & compassionis. Cujus sub umbra pauperes Christi, qui sunt caeli animalia, delectantur habitare.

Secus autem discipulis suis diserebat omnia. Et ait illis in die illa cum sero esset factum: transivimus contra. Et dimittentes turbam, absumunt eum, ita ut erat in mari: & aliae naves erant cum illo. Et facta est procella magna venti: & fluctus mirabat in navim, ita ut impleteretur navis. Illi enim digni erant audire mysteria in penetrali intimo sapientiae: qui remotis cogitationum malarum tumultibus, in solitudine virtutum permanebant. Sapientia enim est in tempore otii. Dehinc ad mare veniunt, & fluctibus turbantur.

Et erat ipse in puppi super cervice dormiens: & excitant eum, & dicunt illi: Magister, non ad te pertinet quia perimus? Et exurgens comminatus est vento, & dixit mari: Tace, obmutescet. Et cessavit ventus, & facta est tranquillitas magna, & ait illis: Quid timidi estis? Nesciam habetis fidem. Et timerunt timore magno, & dicebant ad alterutrum: Quis putas est iste, quia ventus & mare obediunt ei? Pappis, mortuus pellibus vivis continet: & fluctus arceat, & ligno solidatur: id est, cruce & morte Domini, Ecclesia salvatur. Cervicalis, corpus Domini est: cui divinitas sicut caput inclinata est. Pappis, initium Ecclesiae est: in qua Dominus dormit morte corporali: Quia nunquam dormiet, qui custodit Israel. Comminatur vento & mari, ut taceat, de quo dicitur: Tu dominaris potestati maris, & reliqua. Ventus & mare, demones & persecutores sunt: quibus dicit, tace: quando compescit edicta regum iniquorum ut voluerit: quia non est hominis ut dirigat gressus suos. Tranquillitas magna, pax Ecclesiae est post pressuram: sive theoria, post actua-lem vitam.

Caput V.

Et venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum. Et exenti ei de navis, statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo, qui domicilium habebat in monumentis. Et neque catenis jam quisquam poterat eum ligare: quoniam saepe compedibus & catenis vincitus, discipulis caenas, & compedes comminisset, & nemo poterat eum domare. Et semper die ac nocte in monumentis, & in montibus erat clamans, & concidens se lapidibus. Videns autem Jesum a longe, cucurrit & adoravit eum: & clamans voce magna dixit: Quid mihi & tibi Jesu Filii Dei altissimi? Adjuro te per Deum, ne me torqueas. Dicebat enim illi: Exi spiritus immunde ab homine. Et interrogabat eum: Quod tibi nomen est? Tom. V.

Sexta virtute sanatur, qui in monumentis domicilium habebat: nec catenis ligatus, nec compedibus. Nemo enim domare eum poterat. In montibus & in monumentis erat clamans, & concidens se lapidibus. Hic est desperatissimus gentium populus, quem enumerat Apostolus: Superbus, elatus, immundus, sanguinarius, idololatra, ignominiosus, nec in lege naturae, nec Dei, nec humano timore alligatus.

Et dicit ei: Legio mihi nomen est: quia multi sumus. Et deprecabatur eum multum ne se expelleret extra regionem. Erat autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascentis. Et deprecabatur eum spiritus, dicens: Mitte nos in porcos, ut in eos introeamus. Et concessit eis statim Jesus. Et exeuntes spiritus immundi, introierunt in porcos: & magna impetu grex praecipitatus est in mare ad duo millia, & suffocati sunt in mari. Qui autem pascebant eos, fugerunt & nuntiaverunt in civitatem, & in agros. Et egressi sunt videre quid esset facti: & veniunt ad Jesum, & vident illum qui a demonio vexabatur sedentem vestitum & sanae mentis, & timerunt. Et narraverunt illis qui viderant qualiter factum esset ei qui demonium habuerat de porcis. Et rogare caperunt eum, ut discederet de finibus eorum. Cumque ascenderet navim, cepit illum deprecari qui a demonio vexatus fuerat, ut esset cum illo. Jesus autem non admisit eum, sed ait illi: Vade in domum tuam ad tuos, & annuncia illis quanta tibi Dominus fecerit, & misertus sit tui. Et abiit, & cepit predicare in Decapoli, quanta sibi fecisset Jesus, & omnes mirabantur. Et cum transisset in mari rursus trans fretum, convenit turba multa ad eum, & erat circa mare: & venit quidam de archisynagogis nomine Jairus: & videns eum, proci- dit ad pedes ejus, & deprecabatur eum multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est, veni, impone manus super eam: ut salva sit, & vivat. Et abiit eum illo, & sequebatur eum turba multa: & comprimebant eum. Et mulier quae erat in profluvio sanguinis annis duodecim, & fuerat multa perpeffa a compluribus medicis: & erogaverat omnia sua, nec quicquam profecerat, sed magis deterius habebat: cum audisset de Jesu. Legio, id est decem millia, quae cadunt ad dexteram Patris, quae est Christus. Cui demonio grex porcorum creditur: cui nihil est utile, nisi ut simul in abyfso, id est, in inferno, sine respectu misericordiae suffocetur, per impetum immaturae mortis: a quibus fugiunt multi qui pascebant eos. Flagellato etenim stulto, sapiens prudentior fit. Et rogant Jesum, ut exeat a finibus eorum: ut ait Petrus: Exi a me Domine, quoniam immundus sum: Ne tangant arcam Dei, ut Oza. Homo sanatus mittitur in domum suam, & praedicat in Decapoli: dum a Romano nunc regio, Judaei convertuntur, qui in littera tantum pendunt decalogi. Post haec venit Jairus archisynagogus: quia cum intraverit plenitudo gentium, tunc omnis Israel salvus fiet. Jairus, sive illuminans, sive illuminatus, interpretatur: id est, Judaicus populus umbra litterae deposita, spiritu illustratus & illuminatus: proci- dens ad pedes verbi, id est, ad incarnationem Jesu se humilians, rogat pro filia. Qui sibi vivit, alios vivere facit. Abraham & Moyles & Samuel rogant pro plebe mortua, & sequitur Jesus preces eorum. Septima virtute suscitatur mortua. Sed inter viam tangit sibi biam retro mulier sanguinaria: quae profligata cum salute perdidit in medicos nihil proficientes substantiam. Septimo die requievit Deus ab omnibus operibus suis. Quando suscitatur mortua intus, & semiviva foris cum turbis. Fluxus sanguinis sterilitatem facit: unde dicitur ad Ecclesiam gentium: Latere sterilis quae non parit.

Veni in turba retro: & tetigit vestimentum ejus. Dicebat enim: quia si vel vestimentum ejus tetigerit, salva ero. Et confestim siccatas est fons sanguinis ejus: & sensit corpore, quia sanata esset a plaga. Et statim Jesus in semetipso cognoscens virtutem quae exierat de illo, conversus ad turbam aiebat: Quis tetigit vestimentum meum? Et dicebant ei discipuli sui: Vides turbam comprimentem te, & dicis, quis me tetigit? Et circumspiciebat videre eam quae hoc fecerat. Mulier vero timens & tremens, sciens quod factum esset in se, venit & proci- dit ante eum, & dixit ei omnem veritatem. Ille autem dixit ei: Filia, fides tua te salvam fecit, vade in pace: & esto sana a plaga tua. Adhuc eo loquente veniunt ad archisynagogum, dicens: quia filia tua mortua est, quid ultra vexas magistrum? Jesus autem audito verbo quod dicebatur, ait archisynagogo: Noli timere, tantummodo crede. Et non ad-